

maaske bor i en helt anden Ende af Sognet, skal være de bestemmende angaaende Forholdet mellem mig og de Forældre, jeg arbejder sammen med. Man maa kunne forlange, at det ikke bliver Skolen og Distriktet uvedkommende Folk, der bliver bestemmende, Folk, der ikke kender Lærerens Arbejde eller Forholdene, som de former sig paa Stedet.

Jeg synes, der er noget fornuftigt i at have en Skolekommission, der er fremgaaet af kommunale Valg, og saa lade Sognepræsten være Medlem. Han har den samlede Oversigt over alle Sognets Skoler og Tilknytning til de forskellige Lærere. Jeg skal gøre Rede for, hvorfor jeg finder en saadan Ordning formaalstjenlig. Jeg har altid været glad ved at se Forældrene komme i en Skole, og jeg tør paa dette offentlige Sted sige, at jeg har staaet i et meget godt Forhold til Forældrene uden Hensyn til, at vi kunde have forskellige Meninger baade med Hensyn til Religion og Politik. Jeg har endogsaa bedt Forældrene om at komme; men naar vi skal fastholde det Ideal, der ogsaa blev fremsat af det ærede 17de Medlem for Hovedstaden, at der i vor Undervisning skal være et bestemt Maal, at vi virkelig skal bibringe Børnene en vis Mængde af Kundskaber, saaledes at de kan gaa ud i Livet, dygtiggjorte til det Arbejde, de skal tage op, forlanger jeg ogsaa, at de Folk, der kommer i min Skole, skal have saa megen Forstaaelse, at de kan se, om jeg i nogen Maade har naaet dette Maal. Men vi kan ikke altid gaa ud fra, at Forældrene kan det, og derfor har jeg altid været glad for, at Sognepræsten er kommet for at høre paa Prøverne, da han altid har saa megen Kundskab, at han kan bedømme Skolens Gerning nogenlunde retfærdigt. Der er ikke Tale om, at den Lærer, der har Lyst til at glimre, vil kunne stikke ham Blaar i Øjnene. Det er dog saadan, at der er en positiv Kundskabsfyldte hos dette Medlem af Skolekommissionen, saaledes at han er i Stand til at bedømme, hvorledes Undervisningen har været, hvor langt man er naaet i de forskellige Fag, hvilken Færdighed Børnene er i Besiddelse af. Derfor kan jeg slutte mig til, hvad det ærede Medlem fra Esbjerg (Sundbo) sagde, at det gejstlige Tilsyn har ikke saadan helt ud været til Skade for os, tværtimod, det har paa mange Maader været et godt Tilsyn og en god Hjælp for os Lærere i vort Arbejde for at faa saa meget som muligt ud af Undervisningen.

Jeg har staaet under Præster af de

forskellige Retninger, jeg har samarbejdet godt med dem alle, og de har altid været velkomne i min Skole og villige overfor Skolens Arbejde, hvordan de saa ellers stod i kirkelig Henseende. Jeg vil derfor ikke stemme for, at man uden videre kaster det gamle bort, inden vi ser, hvad der skal træde i Stedet. Jeg bryder mig ikke saa forfærdelig meget om en Gang imellem fra København eller et andet Sted at faa sendt nogle Fagpædagoger til at se paa Arbejdet i Skolen. Jeg holder meget mere af at faa det bedømt af Folk, der kender min Skole, der har levet den paa nært Hold og haft Lejlighed til at se min Færden og Vandel baade i og udenfor Skolen. Det er muligt, at vi ikke kan undgaa, at man giver os noget andet i Stedet for det gejstlige Tilsyn, men indtil videre vil jeg ikke godvillig slippe dette — ikke for Præstens Skyld, men for Skolens.

Der bliver sagt, at naar man taler om Kristendom, kommer det an paa at tale til Hjertet, og deri har man selvfølgelig Ret. Men jeg begriber ikke, hvad der skulde være i Vejen for, at man i en Skole saavel som andre Steder skulde kunne tale til Hjertet. Man bliver ved med at køre op med de gamle forslidte Ord om at *terpe*; det var vist det ærede Medlem fra Esbjerg, der benyttede det Udtryk. Men jeg kan udmærket godt tale med Børn om Religion uden at *terpe*, og jeg kan udmærket godt overbevise mig om, at Børnene ogsaa kan noget i Historie og Geografi, uden at det bliver til Terperi — ellers blev jo ogsaa al Undervisning umulig.

Der er ogsaa sagt saa meget ondt om Lærebøgerne baade i den ene og den anden Retning. Det er næsten blevet moderne, naar man ikke kan finde paa andet, saa at slaa ned paa Lærebøgerne. Men jeg ved ærlig talt ikke, hvor ærede Medlemmer har deres Kundskaber fra, naar det ikke bl. a. er fra Bøger. En Del af de Kundskaber, som jeg med Møje og Besvær har faaet skrabet sammen i Aarenes Løb, har jeg faaet gennem Bøger, og jeg vil gerne hjælpe Børnene til at læse gode Bøger, tale med dem om, hvad der staar i Bøgerne, og faa dem til at læse rigtigt og pænt og med Forstaaelse. Jeg er ingen Tilhænger af, at enhver Lærer skal skrive en Lærebog — det kan der selvfølgelig gøres meget Grin med —, og vi har jo faktisk en Overflod af Lærebøger. Men jeg ser dog saaledes paa det, at hver Gang en dygtig Skole-